KEHA-keskus

29.9.2026

VN/14511/2025

Julkinen

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Asiantuntijalausunto hallituksen esitys eduskunnalle työttömyysturvan yhdistelmävakuutusta koskevaksi lainsäädännöksi

Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA-keskus) kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausuntonsa hallituksen esityksessä eduskunnalle työttömyysturvan yhdistelmävakuutusta koskevaksi lainsäädännöksi.

KEHA-keskuksen lausunnossa esitetyt huomiot hallituksen esitykseen

KEHA-keskus pitää lakiesitystä kannatettavana alla esitetyin huomioin. KEHA-keskuksen käsityksen mukaan hallituksen esityksessä ehdotettu työttömyysturvan yhdistelmävakuutuksen toteuttamistapa vastaa osittain työelämän ja monimuotoisesti työllistyvien tarpeisiin.

KEHA-keskus toistaa sisällöllisesti lausuntovaiheessa annetut kommentit yhdistelmävakuutuksen työssäoloehdosta.

Yhdistelmävakuutuksen työssäoloehdosta

Hallituksen esityksessä sivulla 70 todetaan, että työvoimaviranomaiselle voi tulla eteen tilanteita, joissa se joutuu seuraamaan yhdistelmävakuutetun työssäoloehdon täyttymistä työssäolovelvoitteen täyttymisen tai koulutusta vailla olevan nuoren työttömyysturvaoikeuden palautumisen seurantaan liittyen. Hallituksen esityksen mukaan tältä osin kyse olisi työvoimaviranomaiselle osittain uudenlaisesta tehtävästä.

KEHA-keskus toteaa, että tällä hetkellä työttömyysturvalain 2 a luvun 10 a §:ssä säädetään siitä, että henkilö voi täyttää toistuvan työnhakuun ja työvoimapalveluihin liittyvän menettelyn vuoksi asetettua työssäolovelvoitettaan muun muassa työssäoloehtoon luettavalla työllä taikka päätoimisella yritystoiminnalla tai omassa työssä työllistymisellä. Säännöksen soveltamiskäytännössä työssäoloehtoon luettavalla työllä on tarkoitettu vakiintuneesti palkansaajan työssäoloehdon täyttymistä. Säännöksessä ei ole siten alun perin tarkoitettu erilaisten työllistymisen muotojen yhdistämistä niin, että esimerkiksi sivutoiminen yritystoiminta tai omassa työssä työllistyminen ja palkkatyössä työllistyminen olisivat yhteenlaskettuna säännöksessä tarkoitettua työssäoloehtoon luettavaa työssäoloa. Näin ollen asiasta tulisi säätää työttömyysturvalain 2 a luvun 10 a §:ssä, mikäli eri työllistymisen muotojen

KEHA-keskus

29.9.2026

Julkinen

yhdistämisen täyttävällä työssäoloehdolla on tarkoitus voida täyttää työssäolovelvoitetta.

Lisäksi, mikäli tarkoituksena on, että myös yhdistelmävakuutettu voisi täyttää työskentelyllä työssäoloehtoa ja tämä työllistyminen täyttäisi työssäolovelvoitetta, niin työttömyysturvalain 2 a luvun 10 a §:n muuttamisen lisäksi olisi tarpeen täsmentää työttömyysturvalain 14 luvun 1 c §:ää, jossa säädetään työssäolokuukauden laskennallisesta muuntamisesta kalenteriviikoiksi vain työttömyysturvalain 5 luvun 4 §:ssä ja 4 b §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa eli silloin kun kyseessä on palkansaajan työssäoloehto. Olisi myös hyvä arvioida sitä, että miten tulee arvioida esimerkiksi tilanteita, joissa henkilö on yhdistelmävakuuttanut tulonsa, mutta työllistynyt kuusi viikkoa vain sivutoimisena yrittäjänä tai omassa työssä perhehoitajana tai työskentelyapurahalla, mutta ei lisäksi palkkatyössä. Tällä hetkellä työttömyysturvalain 2 a luvun 10 a §:ssä säädetään siitä, että henkilö voi täyttää työssäolovelvoitettaan päätoimisella yritystoiminnalla tai omalla työllä, joten olisi tarpeen arvioida, voidaanko sivutoiminen yrittäjyys tai omassa työssä työllistyminen katsoa työssäolovelvoitetta täyttäväksi, mikäli henkilö on yhdistelmävakuuttanut tulonsa.

KEHA-keskus toteaa, että hallituksen esityksessä työssäoloehdon täyttymisen kokonaisuus ei suoraan vaikuta sen toimivaltaan kuuluviin asioihin. Yhdistelmävakuutetun henkilön työssäoloehdon täyttymisen arviointi työvoimapoliittisesti moitittavasta menettelystä annettavan työssäolovelvoitteen purkamisesta kuuluu ensi sijassa työvoimaviranomaisen toimivaltaan. KEHA-keskus voi antaa näissä asioissa lausunnon ainoastaan silloin, jos sillä on muutakin omaan toimivaltaansa kuuluvaa lausuttavaa.

Työttömyysturvan työvoimapoliittisista edellytyksistä

Kuten esityksessä todetaan, on työ- ja elinkeinoministeriö tehnyt selvityksen yritystoiminnan pää- ja sivutoimisuuden arvioinnista alkuvuodesta 2026. Selvityksessä KEHA-keskukselle on annettu suosituksia soveltamiskäytännön kehittämisestä ja KEHA-keskus toteaa, että se on ottanut suositukset käyttöön. Niiden toimeenpanoa seurataan niin sisäisellä seurannalla kuin sillä, että TEM:n on tarkoitus toteuttaa selvitys uudelleen vielä tämän vuoden aikana.

KEHA-keskus

29.9.2026

Julkinen

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Asian on esitellyt ryhmäpäällikkö Kristian Manelius ja ratkaissut johtaja Heikki Heikkilä.

Tämä asiakirja KEHA/13386/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/13386/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Manelius Kristian 29.09.2026 11:02

Ratkaisija Heikkilä Heikki 29.09.2026 12:04